

Textilní výroba ve Slezsku

Textilní výroba patří k nejstarším zpracovatelským odvětvím a pro Slezsko kdysi k nejvýznamnějším. K rostlinám poskytující vlákna pro výrobu látek se nejčastěji používal len, konopí a kopřiva. Rostliny se zpracovávaly tak, že se jejich stonky namočily, poté usušily, nalámaly a vyčesaly. Dále se takto vyčesaná rostlina spřádala pomocí přeslice, vřetene nebo kolovratu. Látka se tkala na tkalcovském stavu. Práce s vlákny se postupně vyvíjely. Textilní výroba se nejdříve organizovala do cechů, poté do manufaktur a nakonec se přešlo ke strojové výrobě.

Mezi nejznámější textilní závody ve Slezsku patřila například Lodena v Novém Jičíně, závody S. K. Neumanna a Karnola v Krnově, Moravolen a Slezská tvorba v Opavě. Významným pomocníkem byl šicí stroj – nejstarší je značky Singer z roku 1851. Na obrázku vidíme šicí stroj opavské značky Minerva, který si můžete prohlédnout v expozici.

Látky se také barvily. Mezi přírodní barviva patřil ořešák vlašský, kurkuma, cibule, třezalka tečkovaná, červená řepa... Velmi oblíbená barva u nás byla červená, i když byla velice vzácná. Na barvení se používal šafrán, duběnky, rezeda, boryt. O barvících jsou zprávy již z počátku 14. století. Indigo se do našich zemí dostalo v 18. století. Na obrázku si můžete prohlédnout rostlinu Indigovník pravý.

Pracovní list

1. Poznáte, o které rostliny se jedná?

2. Jaký byl nejstarší oděv člověka?

- a) z vlny
- b) ze lnu
- c) z kůže

3. Z jaké části rostlin se u lnu, konopí a kopřivy získává vlákno?

.....

4. Jaké slovo se skrývá v přesmyčce?

éovřetkn –

5. Co znamená rčení „vymření po přeslici“?

.....

6. Vzpomenete si alespoň na jednu pohádku, kde se objevuje kolovrátek?

.....

7. Označte, které vlákno je rostlinného a které živočišného původu.

vlna – bambus – kašmír – len – hedvábí

8. Seřadte postup výroby kalhot ze známé knihy Eduarda Petišky. 1 – 8

